

gyűlés bezárása. A termény- és háziipar-tárlat az érdeklődéshez képest 16-án is nyitva marad. A kiállítás berendezésére a bizottság megállapodásából jelenthetjük, hogy a kiállítás négy osztályból fog állni: állattárlat, terménytárlat, eszköz- és géptárlat s házi ipartárlatból. — Az állattárlat ki fog terjedni szarvasmarha, juh- és sertésre, hazai és nem hazai fajta csoportosítással. A terménytárlat következő alosztályokat fogja magában foglalni: mezői termékek, kerti termények, gyümölcs, bor és méhészet. Az eszköztárlat gazdasági és borszáti eszközökre és gépekre terjed ki. A háziipar-tárlat alosztályai lesznek: fa-, vessző- és szalmaipar, szövőipar, táp-ipar (tejgazdasági készítmények, húskok, aszalványok és befőttek stb.) és női kézimunkák. — A jutalmazások érem-, pénz-díjak- és dícsérő oklevelekből fognak állni s az eddigi gyakorlat szerint az érmek adományozása s a díjazásokra szükségelt pénzüsszeg kiutalására a földm. ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter úr fog fölkeretni. A miniszter úrtól segély nyerhetése végett a bizottság a tárlat költségeiről előzetes költségvetést is állítván össze, — a gyűlés véget ért.

Az országházról.

(Jan. 28. — Febr. 2.)

A mult hét szombtaján a képviselőház tovább tárgyalta a tapolezai zsidó ellenes kérvényt. Hogy egy harmadik szombatra is át ne menjen a vita, vasárnap is ülést tartottak, melyben a tulnyomó többség kimondotta, hogy elutasítja a zsidó emancipacio eltörlését sürgető kérvényt. A vitában az antisemiták közül Verhovay, Onody, Szalay, Simonyi Iván és Széll György vettek részt, a tulzó felfogások ellen küzdöttek Irányi, Jókai, Hermann Ottó, Ugron Gábor, ki saját pártjának néhány tulbuzgó tagjára mért erős vágást, kik a párt határozatait nem respektálják. Ugron e támogatása nagyfontosságú következményeket idézett elő, mennyiben a függetlenségi párt kebelében nyilvánvalóvá lett a szakadás.

A tanácskozások másik fontos tárgyát az uzsoráról szóló törvényjavaslat tette, melynek megvitatásában ugyanazon párt részéről is különböző felfogások nyertek kifejezést.

A kormány javaslata büntetendőnek mondja az uzsorát és általában mindazon hitelügyleteket, melyeknek célja mások szorult anyagi helyzetével visszaélni.

Az uzsoráskodóra egy hótól fél évig terjedő fogságot vagy 100 frtól 1000 frtig menő bírságot szab ki, de azt nem mondja meg, hogy mi azon kamat-maximum, melyen tul az uzsora kezdődik. Ugyanezen javaslat a koresmai hitelt is szabályozza és a 4 frton tulterjedő koresmai tartozást a per utján felhajtható tartozások köréből kizárja.

A vitában részt vettek: Komjáthy Béla, ki a kamatmaximumot meghatározatni kívánja, Darányi, ki a váltóképességet is korlátok közé akarja szorítani, hogy ne adhasson mindenki váltót. Apponyi Albert gróf szintén a váltóképesség megszorításáról beszél és a kamatmaximum megállítását egyenesen állami felsdatnak tekinti. Vele szemben polemizál a kamatmaximum megállítását illetőleg Tisza K.; gr. Károly Sándor a vidék hitelügyleteinek rendezését óhajtja, mert ha nincs olesó kölcsönt adó szolid intézet, a megszorult ember kénytelen lesz az uzsorásokhoz fordulni.

Br. Kemény János azt az indítványt tette, hogy a büntető eljárás csak a pénzbeli kölcsönökre terjesztesse ki. Tisza K. e módosítást pártolta, mig Deutsch Mór azt hangsulyozza, hogy e javaslat nem segítene az u. n. „termény-uzsora“ ellen. Lázár Adám a kamatmaximumot védi, Pauller miniszter a kamatmaximumot jogilag igaztalannak, nemzetgazdaságilag károsnak tartja; Körössy a bizottság javaslatát védi; Komjáthy, Apponyi, Szilágyi saját elfoglalt álláspontjuk mellett küzdöttek. Ezután szavazással a törvényjavaslat 1. §-át az igazságügyi bizottság szövegezésében fogadták el. A többi §-okon gyorsan haladtak át; a 9-ik §-t újra szövegezés végett a bizottsághoz tették vissza, mert Apponyi annak kimondását kívánta, hogy az uzsora ne csak a károsult fél panaszára, hanem hivatalból is üldözendő legyen. A 21. §-nál Bánffy Béla a per utján felhajtható koresmai hitel maximumát 2—8 frt közt kívánja megállítani, mely határok között az egyes törvényhatóságok a belügyminiszter jóváhagyásának fenntartása mellett magok szabhassák meg a náluk irányadól szolgáló maximalis összegét. Ez indítványt Tisza is magáévá tette, kijelentvén egyuttal, hogy a regalejog megváltása iránt mielőbb intézkedni a kormánynak óhajtása. Lits Gyula és Göndöcs teljesen el akarják törölni a koresmai hitelt. Csáky László gr. pártolja Bánffy módosítását és csak stylaris módosítást kíván. A Bánffy és Csáky módosítványai elfogadtatnak és így — a 9. §. kivételével — az egész törvényjavaslat letárgyalott.

A nagyenyedi tűzoltók bálja.

(Nagy-Enyed.)

Oh azok a régi tűzoltó bálók! Azok mindegyike esemény volt, mely izgatottságra hozta városunk közönségét. A tűzoltó bál régebben népünnep volt, melyben a társaság minden osztálya — pedig városunkban hány van olyan! — részt vett. Ki győzte volna akkor a jelenvolutakat felsorolni, a szebbnél-szebb öltözékek tarka vegyületét számbatartani vagy plane leírni?

Most megemlékezve a január 28-án tartott bálról, azt sem tudja az ember, hogy fogjon annak leírásához, hogy mindjárt ki ne fogjon belőle.

Kezdjük hát azokon, a kik nem voltak ott. Nem volt ottan képviselve egy tagja által sem a megyei tisztikar, a fótanodai tanári és polg. iskolai tanítói kar, az adó-felügyelőség, adóhivatal, járási bíróság, postahivatal személyzete, a 20-dik honvédszázalaj tisztikara stb. Az arisztokrácia részéről gr. Bussenl Henrik és ifj. Zeyk Károly, a városi tisztviselők részéről Kovács Gyula polgármester volt jelen. A 29-ik honvédszázalaj tisztjei közül látható volt 1, mondó egy, tiszt. A fótanodai ifjúságot representálta 3 diák. Középosztályunkat a nők részéről Vajna Károly tanácsosné, Ungerpek Miklósné, Farkas Mari urhölgyek és Török Róza k. a. képviselte. Polgárságunk sem tett ki igen magáért, miután a tánczólok párok száma a 20-at nem haladta meg, s a nézők szerepére is vajmi kevés vendég jutott.

A jó kedvben azonban nem volt hiány s a mulatság reggel 4 óráig tartott.

De azért különös tekintettel az anyagi eredményre, sikerültnek a tűzoltók bálja csak annyiban mondható, a mennyiben közönségünknek sikerült általa bebizonyítani, hogy a tűzoltó-bálók feleslegesek, kimentek divatból. Még annyi figyelemresem méltatjuk legelőbb, hogy jegyeinket kiváltuk; tehát a mellett, hogy erkölcsileg nem támogatjuk együletünket ünnepeleyn való megjelenésünkkel bár — még anyagilag sem akarjuk gyámolítani. Mintha bizony az egyület működő tagjai (pártoló tagjai hol vannak?) mindannyian háztulajdonosok lennének, kik saját érdekükben buzgólnak!

Vajjon a legtöbb működő tag nem vagyontalan fiatal iparos, tisztviselő vagy olyan szegényebb soru egyén, kinek bizony kevés félteni valója van? igen sok esetben pedig legfennebb azon ruhája, melyet tüzesetek alkalmával a mások érdekében, és saját kárára tönkre tesz?

Ha a közönség részvéte és érdeklődése kiment divatból — féltő, hogy az együleti tagok buzgótsága is követni fogja azt; részben már — fájdalom — követi is!

Most látom csak, hogy farsangig esemegének szánt tudósításomat milyen bőjti lével eresztettem fel, s kérem ezért szerkesztő urat, hadd találjuk fel azt hushagyó után korhelyeves képen. Hátha akkor pikáns savanyúsága inkább fog izleni.

Y.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1883. január 26.

(Visszatekintés a mult évre. — A második gyógyszerár engedélyezése. — A nehezék pénzalap. — A kövezetvám megnyerése. — Iskolaiügy. — Tűzoltó-egylet — Távirati forgalom — Bányászatiak miseriái.)

A mikor rég pihentetett levelező tollunk megint kezünkbe vesszük, hogy városunk ügyeiről, s társadalmi helyzetünkről tudósítsuk a „Közérdek“ t. olvasóit, azt hisszük ezen tisztünknek akkor felelünk meg leginkább, ha a mult évre visszatekintve minden olyan nevezetes eseményt és társadalmi kérdést, mely városunk érdekeit előmozdítani volt és lesz hivatva, emlékkünkbe még egyszer visszaidézzük.

Ha ezek között legelsőben is a 2-ik gyógyszerár ügyét említjük fel, mely a nagyméltóságu belügyminiszterium, mint legfelsőbb forum által városi közönségünk legnagyobb részének óhajtása szerint fejeztetett be, ezt csak azért tesszük, mert e lapban folyt le a hirlapi vita a második gyógytár ellenzőinek szövívoje, s alól irt közzött, s épen azért hisszük, hogy az ügy mikénti befejezése sem lesz egészen érdektelen azok előtt, kik ennek minden egyes fázisait figyelemmel kísérhették. A győzelem részünkre dőlt el; ugyanis miniszter ő nagyméltósága a közohajnak engedve, kegyeskedett városunkban egy második gyógytár felállítását engedélyezni, és így már ez év folytán mind azoknak, kik orvos szerekre szorulnak, a betegségtől egyikünk sem lévén biztosíva, alkalmuk lesz meggyőződhetni a két gyógytár között kifejlődő verseny jótékony hatásáról.

Egy másik nevezetes vívmánya a mult évnek az, hogy ennek folytán a magyarság a nehezék pénzalapnál visszanyerte az őt jogosan megillető helyét. Ugyanis az abrudbánya-verespataki nehezék alap, mely már 1790-ben az abrudbányai városi kommunitás által azon üdvös célból alapított volt, hogy legyen e bányavidéken egy pty pénz intézet, melyből a bányászok szorult állapotjában kölcsönt nyerhessen, s hogy abból a bányavidéki orvosok fizetessenek, ezen alap, ismétlem, mely 48-ig oly virágzó állapotban volt, hogy százezer frtnál nagyobb tőkével rendelkezett, s még most is bir a közbejött szomorú események viszahatása után is 70—80 ezer frt tőkével,

egészen kivétel volt a magyarság kezéből annyira, hogy Abrudbányáról a mult év vége feléig az alap ügyeit intéző választmányba egyetlen egy magyar sem juthatott be. Azonban az oly sokáig megzavart egyensúly most már végre valahára helyre lévén állítva, megvagyunk győződve, hogy az új választmány működése üdvös hatású lesz összes bányavidékünkre nézve.

Egy szép nyeresége volt városunknak a mult évben az is, hogy a kövezetvám szedhetőse a nagyméltóságu belügyminiszterium által 12 évre engedélyeztetett, s így a legjobb uton vagyunk azon czél felé, hogy egy pár év alatt a valóságban is jól kövezett uton járhatunk.

A nevelés ügye is egy lépéssel előbbre jutott a mult évben. Ugyanis az oktatásügyi miniszterium állami leányiskolánk számára megvásárolt egy a kinstár birtokában lévő emeletes épületet, a minek folyó hó 29-én átadása is meg fog történni. Most már az intézőktől függ egy minta iskolát beállítani, a mi véleményünk szerint csak is úgy lehetséges, ha a már ugy is rozzant és iskolának kevésse alkalmas épület helyére, a meglevő anyagok felhasználásával, egy egészen alapjától kezdve új, a miniszteri tervezetben kívánt épület állítatik fel.

A mult évben alakult önkéntes tűzoltó-egylet is egyik említésre méltó intézménye, a már lefolyt esztendőnek, mert ez is a mellett bizonyít, hogy városi közönségünk felfogva a kor intő szavát, minden oly intézményt, mely hivatva van a közjóra működni, örömezt felkarol és valóslására működik. Ez egylet leküzdve a kezdet nehézségeit, halad, gyarapszik, szerelvényei gyarapodnak, vajha minél kevesebbszer lenne alkalma bémutatni, hogy czéljának megfelelni tud.

Meg kell említenünk a távirai forgalmat is, mint a mely mutatja, hogy itten egy távirada megnyitása életkérdés volt, s mely a reá fordított költséget kétszöresen is visszafizeti. Ugyanis a mint a hivatalos kimutatásba alkalmunk volt bepillantani, a mult év folytán itt helyben 1219 távirat adatott fel, a miért 688 frt 78 kr küldetett be. Ezen kívül az ország különböző részeiből ide 946 sürgöny érkezett, a minek díja különböző helyeken ugyan, de megint csak az állam bevételeit emelte, mely jövedelem, ha itten táviradi állomás nincs, bizonyára ezen helyeken sem folyt volna be.

*

A lakosság 50%-ka csak nem egészen a bányászatra lévén utalva, úgy hisszük, hogy levelünk csak akkor lesz igazi tolmácsa városunk viszonyainak, ha egy kissé erre is vissza tekintünk. És már ezen visszapillantás a legszomorubb képet tárja előnkbe. Ugyanis bányászatunk az elmult évben annyira rossz volt, hogy még a reá fordított költséget is alig adta vissza, s ezt is csak némely bányákban. Szabad arany oly kevés bányában, s azokban is oly csekély mértékben fordult elő, hogy alig érdemel említést. E mellett a zuz érez csaknem mindenik bányában oly rossz volt, hogy még a bányászbert és a zuzdához való lehajtási költséget is alig fedezte, ugyanarra hogy talán egyedül azok, kik magok bányászokva, s a magok által termelt zuz-érezet saját zuzdáikhoz tulajdon fogatjaikkal szállítva és önmagok törve fel, mondhatják el, hogy munkájuk után megvolt a minden napi kenyérük.

Ily körülmények között azon bányabirtokok, ki bányász- és stompbert, s e mellett hajtásdíjt kellett, hogy fizessenek, bizonyára deficitteel zárták le a mult évet, s egy jobb jövő reménye mellett csak az az érez (mara), melyet Zalathnára a kinstári kohókhoz kell nagy költséggel leszállítani, maradt a deficit némi fedezésére.

És már itt nem hallgathatjuk el bányászatunk egyik legnagyobb miseriáját és ez a hallatlan magasra esigázott kohóköltségek. Ugyanis nem egy, de számtalan beváltótól hallottuk, s több alkalommal személyesen is látnuk a küldött tartma kimutatásokból, hogy a kohó költség a csekélyebb tartmájú marák — pedig nálunk nagy része ilyen — valódi értékének igen sok esetben felénél is magasabb, és az így megmaradt felénél is csekélyebb rész a Zalathnára való fuvarozás és a sokba kerülő termelés költségeit sem adván ki, nem esoda ha a különben is deficitteel küzködő bányabirtokos elkeseredik s panaszban tör ki.

Avagy nem méltó-e panaszra, s nem bámulatos-e, hogy a mostani jóval előbbre haladt tudomány szerint csupán a próba költségek 10—12 frtig hágnak, mig 1855-ben és az előtt az összes próbaköltségek 1 frt 27 krajczárt tettek ki, pedig akkor a kohó semmi mellék termelést nem csinált, mig most több nemű melléktermények állítatnak elő és árusítatnak el, és mégis honnan az a nagy különbség?!

Ezen kívül még az is méltó panasz tárgyát képezheti, s valóban képezi is, hogy az ily nagy költségekkel alászállított mara értékét csakis Zalathnán fizetik ki, és így annak felvétele még külön kiadásba kerül, mert vagy személyesen kel utánna menni, fuvarbér és egyéb utazási költségekkel, vagy pedig a kivétellel mást bizva meg azt honorálni, s e mellett postabért fizetni, holott a kevesebb próba költségek idejében a helybeli aranyváltóhivatalnál történnvén a kifizetések, a beváltóknak pénzük felvétele semmi költségre sem került. Miért nem lehet ez most is így?!

Ezen segíteni kell, még pedig ha nem akarják ezen

bány
mine
szám
nai
széri
eddig
e tár
hozz
„A
tott.
a sz
tatni
ról s
nem
bizto
a ma
is:
fönök
és sz
birtó
műkö
kohó
ért e
való
sok j
nos
éveni
nyel
latok
mály
ben
veser
idéze
is es
istan
meleg
A biz
czeg
vétel
jövéd
pénzv
lyó h
emlit
évben
153 f
s így
F.-Vá
ségek
vadás
nyira
kuny
len k
10-én
javára
solásá
1 frt,
tűzolt
saját
ját. J
szav
tok k
kézbes
adást
ennek
helyes
besit
Ha
és post
fel ne
föladó
nem v
jára a
keletke
veskedje

bányavidéket a végelpusztuláshoz juttatni, minél hamarabb, minél előbb.

Alkalmilag kezünkhez jutva az 1871 évi 3676-652 számhoz mellékelte „Beváltási szabályzat” mely a zalathnai m. kir. ezüst kohóra is szól, minthogy tudomásunk szerint ezen szabályzat ma is érvényes, nem lévén mind eddig mással kicserélve, nem tehetjük, hogy azoknak, kik e tárgyban intézkedni hivatva vannak, emlékeztetükbe ne hozzuk ezen szabályzat 22-ik §-át, melyben kimondatik: „A kohók üzeménél mutatózó tiszta nyereség a beváltott, illetőleg felolvasztott fémek értékének arányában fog a számadások megvizsgálása után a beváltók között elosztatni stb.” Volt-e tiszta nyereség évek óta vagy nem, arról semmi adatunk sincsen, de hogy a beváltók értesítve nem lettek, s köztük nyeresémet nem osztatott ki, arról biztos tudomásunk van.

Hogy itt mulasztás történt: kétségbe vonhatlan, mert a már említett szabályzat 24. §-a világosan rendeli ezt is: „Mindenkori elnöke alatt — az igazgatóság, kohó, bánya és számvényi előadójának, továbbá e kerület összes bányabirtokosai által választott három szakavatott egyén közreműködése mellett bizottsági tárgyalás tartatik, melynél a kohók évi számadásai műszakilag megvizsgálandók, az elért eredményeknek a beváltási szabályzat egyes tételeivel való összehasonlítása alapján a netalán szükséges változások javaslatba hozandók, végre egyéb szükséges vagy hasznos intézkedések iránt indítványok teendők.”

Ezen szabályzat értelmében 1871 óta megtartatnak évenként ezen bizottsági tárgyalások, s minő eredményel? Volt-e nyereség vagy veszteség? Hoztattak-e javaslatok, tetteket-e hasznos intézkedések? mind ezt mély homály borítja. Pedig az abrudbányai beváltók e tekintetben a magas kohóköltségeknél biztosabb adatokat is szívesen elfogadnának. Azért még egyszer ajánljuk a fenn idézett szabályzatot az illetők becses figyelmébe.

Mikor a bányászati pang, hogy a kereskedés és ipar is csak tengődik: felesleges is tán megemlítenünk. Adjon isten ez évben jobbat városunk lakóinak! a legmelegebben óhajtja

Abrudbányai.*)

Alvincz, 1883. január 31.

Tűzoltó-egyletünk táncvizsgálma kitünőleg sikerült. A bizottság felkérésére a bálynai tisztelet József főherceg fenséges neje elvállalni kegyeskedett. — Összes bevétel volt 96 frt 91 kr, kiadás 34 frt 15 kr. — Tiszta jövedelem 62 frt 76 kr. Egy ily kis helységben, ily szűk pénzügyi viszonyok között szép jövedelem!

Ugyanezen egyletünk ez évi rendes közgyűlését folyó hó 28-án tartotta meg. A gyűlés tárgyai közül megemlítem a pénztárvizsgáló bizottság jelentését. Az 1882. évben volt az egyletnek 182 frt 89 kr bevétele; kiadása 153 frt 64 kr. Váltó- és kötvényekben van 98 frt 36 kr, s így pénztármaradvány a folyó 1883. évre 127 frt 61 kr.

Január 19-én hivatalból hajtóvadást rendeztetett F.-Váradja, Dálya, jan. 23-án Csóra, 27-én Akmár községek határain. Részt vett ezen vadászatokon az alvinczi vadász-társaság. — de mindannyiszor eredmény nélkül.

A rókok nagyon el vannak itt szaporodva, ugyanyira, hogy helységünkben, a napokban, egy oláhnak a kunyhójába be mert menni. Itt a vadász-társaság közvetlen közelében — semmi respektussal sem viseltetnek.

Egy 5 tagból álló rendező bizottság f. évi február 10-én a „Galamb” vendéglő termében az alvinczi sétatér javára zártkörű táncvizsgálatot rendez. Idegenek elszállásáról gondoskodva lesz. — Belépti díj személyenként 1 frt, család-jegy 2 frt.

Levelem bezárásakor veszem az ujvinczi önkéntes tűzoltó szövetség által f. év február hó 6-án Ujvinczen saját pénztára javára rendezendő táncvizsgálatot meghívóját. Jövőre ezen egyletről, és multságáról bővebben.

r. I.

KÖZLEKEDÉSÜGY.

Postai tudnivalók.

(Folytatás.)

Az utalványok reklamációjáról, a szavatolásról, az elévülésről és másodlatok kiállításáról. Az utalványokat, ha azok rendes kézbesítése vagy kifizetése iránt kétség merül fel, a feladástól számított hat hónap alatt kell reklamálni, és ha ennek folytán kiderül, hogy az utalvány, feltéve hogy helyesen és tüzetesen volt címelve, mégis tévesen kézbesített, a posta-kincstár a befizetett összegért szavatol.

Ha a címzett az utalványozott összeget 14 nap alatt, és poste restante címzett utalványoknál két hónap alatt fel nem veszi, az a feladó visszajelentetik és a feladónak visszafizetetik. Ha azonban a feladó kitudható nem volna, az utalvány is egyéb térti küldemények módjára a hivatalos lapban („Budapesti közlöny”) kihirdette-

* Kérjük, hogy az Abrudbányai olvasó és más egyletekről, azok keletkezéséről, jelenlegi állása és tisztái kara felől értesítést küldeni sziveskedjék.

Szerk.

tik, s ha feladó ezen hirdetésétől számítva 3 év alatt nem jelentkezik, a befizetett összeg a postakincstár javára elévül.

Ha az utalvány a címzettnek való kézbesítés után rész el. visszavétel megtagadása végett a kézbesítő postahivatalnál rögtön bejelentendő, mely az utalványozott összeg kifizetését egyelőre nem eszközli. Címzett, a feladó útján az eredeti feladó-vevény beküldése mellett, 50 krajczáros bélyeggel ellátott folyamodványban az illető postahivatalhoz fordul egy másodlat kiállítását végett. Ha a másodlat beérkezik, a kifizetés ennek alapján történik, ha pedig időközben az eredeti utalvány is megkezdülne, címzett tartozik azt illetékes helyére juttatni.

A távirati utalványokról. Utalványokat, e czólrá szolgáló külön úrlapokon táviratilag is lehet feladni az esetben, ha úgy a feladó, mint a rendeltetési helyen állami táviradállomás van.

A táviradilag utalványozható összeg általában 200 frt, azonban kincstári postahivatalok 500 frt-ig terjedő távirati utalványokat válthatnak egymással. A távirati utalványok úgy állítandók ki, mint a közönségesek, de ha a feladó a pénz rendeltetése iránt bővebb értesítést kíván táviratozni, az ilyen közleményt írásban kell, hogy a postahivatalnak átadja, mire a postahivatal azt az utalványtávirat szövegébe befoglalja.

A távirati utalványokért a közönséges utalvány hátsó oldalán észlelhető tarifa szerint járó és levéljegyekkel fedezendő díjakon kívül, a feladaskor a következő díjakat kell megfizetni: a) ha a táviradállomás nem ugyanazon épületben van elhelyezve, a melyben a postahivatal van, az utalványtáviratnak a távirad állomáshoz való elvitelért 10 krajczárt; b) a táviratozási díjat, mely minden táviratért 24 kr alapdíjból és minden táviratozott szóért 2 krajczárból áll; c) a rendes expressz-kézbesítési díjat az esetre, ha a távirati utalvány nincs poste-restante címezve; d) a 200 frtot meghaladó távirati utalványokért a b) alatt említett távirati díjakon kívül még 64 kr visszajelentési díj jár; e) a távirati utalvány úrlapjárt díj nem fizetettik.

A rendeltetési postahivatal az utalványozott összeget címzettnek a távirattal együtt kézbesíteti azonnal, ha ez a postahivatal székhelyén lakik. Címzett az utalványozott összeg átvételét az utalványtáviraton nyugtázza.

Ha címzett nem lakik a postahivatal székhelyén, csak az utalványtávirat kézbesítettik, mely esetben címzett maga vagy megbízott embere által veheti fel az utalványozott összeget a postahivatalban, az utalványtáviratra a címzettnek sajátkezűleg vezetett nyugtázása iránt.

Ha az utalványtávirat a délutáni hivatalos órák után érkezik, a távirat és illetőleg az utalványozott összeg csak másnap reggel kézbesítettik.

Ha a rendeltetési hely postahivatala az érkezett utalványok kifizetésére esetleg elegendő pénzzel nem rendelkezik, várni kell, míg a postahivatal pénzellátványt kap.

Közl: Gábor.

(Folytatás következik.)

Nyilvános számadás.

A n.-enyedi önkéntes tűzoltó-egylet által f. ó. január hó 27-én rendezett zártkörű táncvizsgálat eredménye a következőkben hozatik a t. közönség tudomására: bevétel 70 drb. elárúsított jegy árából 70 frt; kiadás a lezárt számadások szerint 100 frt; mutatkozik tehát hiány: 30 frt.

Egyletünk pénztárának gyarapítására felülfizettek, illetőleg ajándékoztak: ngs. Dárday Sándor ur 5 frtot, tks. Szentpály Károly ur 5 frt; az Első magyar általános biztosító-társaság 5 frt, tks. O. Veress Gábor ur 4 frt, tks. Feiler Farkas ur 3 frt, tks. ifj. Gáspár János ur 2 frt, tks. ifj. Winkler János ur 2 frt, t. Czirner J. József ur 2 frt, t. Salamon Simon ur 2 frt, t. Mangenius Frigyes ur 2 frt, t. Csató János alispán ur. Lázár Károly, Munkácsi Zsigmond, Binder Ágoston, Wilk Eduárd, Kun József, Hudelist Mátyás, tisz. Szilágyi Farkas urak, továbbá Farkas Mari urhölgy, t. Hínléder Guidó, Vágó Ferencz Benyovits Hermann, Wechsler Salamon, t. Málnási Károly dr. Bartók Gy. és Lener József urak 1—1 frtot. Összesen 48 frtot.

A t. adakozók fogadják egyletünk ügye iránti meleg érdeklődésüket tanúsító — s ép azért nagyra becsült — adományaikért hálás köszönetünket.

Nagy-Enyed, 1883. január 30-án.

Az önk. tűzoltó-egylet parancsnoksága.

VEGYES HIREK.

— Lapunk pártolóiért kérjük, hogy a lap pontos szétküldetése végett előfizetéseiket megtenni, vagy utólagos fizetés iránt levelező-lapon kiadónkat értesíteni sziveskedjenek. Miután megyénk és városaink érdekét teljes erőnkkel kívánjuk szolgálni, s lapunkat megyénk és városaink multjából vett nevezetesebb események leírásával is érdekesebbé fogjuk tenni, a t. közönség nagyobb-mérvű pártolását kérjük.

— **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter Uhlyarik Albin, váci börtönbeli első tisztii irnokot a nagyenyedi kerületi börtönhöz ellenőrré, — Stuller Lajos, nagyenyedi börtönigazgatósági díjnokot ugyanezen kerületi börtönhöz tisztii irnokká nevezte ki.

* **Hymen.** Domaniczky Kálmán, helybeli börtönigazgatósági első tisztii irnok, a napokban vezette el-tárhoz Bisztricsány Róza kisasszonyt, Bisztricsány Lajos helybeli kereskedő nővérét.

— **A vörös kereszt-egylet helybeli választmánya** köszönetét fejezi ki gr. Busseal Henrikné, Boér Berta öngának, és ifj. migos Zeyk Károly urnak szegény tanulók felségelésére adományozott ruhadarabokért. Ismételve felkérjük a helybeli és vidéki t. közönséget, sziveskedjenek ruhanemű, posztó, vászonnemű és pénzbeli adományokkal a jelzett czélhoz járulni. Az adományokat özv. dr. Donogány Jakabné alelnökönkhöz kegyeskedjenek beküldeni.

— **Betöltendő állomások.** A nagyenyedi kir. kerületi börtönigazgatóság pályázatot hirdet tiz börtönőri állomásra, melyek mindegyike 240 frt fizetéssel, 40 frt lakbérrel és naponként 84 dekagramm kenyérből álló természetbeni járandósággal van rendszerezve. Folyamodványok február 26-ig az igazgatósághoz benyújthatók. — Előnyben részesülnek kiszolgált altisztek, továbbá szabó, asztalos, kosárkötő, lakatos mesterségben, esetleg más iparágban jártasok. — Ajánljuk megyebeli fiaink figyelmébe.

— **Szerencsés lövés.** Janár hó 28-án újabb vadkan vadászat volt Enyed környékén, mely alkalommal egy fiatal tanuló, Szalánczy Gábor, volt oly szerencsés, hogy egy ritka szép példány vadkant lapoczkán lőtt meg, mely azonnal összerogyván, újabb lövésre kiadta párját.

— **A képviselőház közigazgatási bizottsága** letárgyalta a „megyék háztartásáról” beadott t. javaslatot. Nagyobb vita az általunk is szigorúknak tartott 15. § nál támadt Szentiváni Kálmán felszólalása folytán, mire Tisza miniszterelnök kijelenté, hogy a törv. hatóságoknak több javadalmazást adni nem hajlandó, egyébiránt a tisztviselők számát és fizetését mutató mellékletek csak „tájékoztató” fognak a t. hatóságoknak megküldetni. E javaslat közelebb már a k. ház elé fog kerülni.

— **Baromfi kedvelőknek.** A budapesti állatkert nagy választéku és hasznos fajokban gazdag kitűnő tenyészpéldányokból összeállított baromfi udvarába a napokban ismét néhány kiválóbb törzs érkezett. Megrendelést költető tojásokra már elfogad az igazgatóság és kívánatra bárhová küld bérmentesen árjegyzéket.

— **Szódaviz-gyár.** Örömmel konstatáljuk, hogy városunkban egy vegyiparvállalat indult meg, (l. a hirdetések rovatában,) melyet pártolásába ajánljuk a közönségnek.

ORSZÁG-VILÁG.

A Schulverein üzemének Magyarországon leendő ellensúlyozása végett e fővárosban Magyar-iskolai-egyesület alakult, melynek alapszabályait a m. kir. belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

A Szent-István-szoborra a „Pesti-Napló” gyűjtése eddig elé 15,358 frt 67 kr.

A baptisták ügyében. Pestmegye alispánja a Promontor községben lakó és az odajáró baptistákkal szemben követendő eljárásra nézve utasítást kért a belügyminisztertől. Tisza K. azt válaszolta, hogy a baptista, valamint minden más oly felekezet, melynek a törvényhozás által szabad vallásgyakorlatra jogosultság nem adatott, mint hitközség nem szervezheti magát s csak magán társulatnak tekintetik, következésképp hitszónokok működése meg nem engedhető, de jogosultak magán felolvasások tartására, mely czélból azonban tartoznank magukat mindenhol a helyi rendőri hatóságoknál előre bejelenteni s mind azon rendőri szabályokat a legpontosabban megtartani, melyek a nyilvános felolvasásokra előírják, különben ellenük a szabályszerű eljárás alkalmazandó.

— **Küzdelem a létért.** Chicagóból H. K. Coale ornithologus, ki már pár éve tudományos szakbeli levelezésben áll megyénk alispánja, t. Csató János urral, ki hasonlólag a természettudományok gyakorlati ismerője és művelője, f. január hó 10-én keltezett és ugyane hó 28-án (tehát az atlanti tengeren keresztül 18 nap alatt!) Nagy-Enyedre érkezett levélben egy igen érdekes esetről ír. A verebek ugyanis Amerikának nem képezik benszülött állatfaját, hanem, mint tudjuk, oda csak később vitettek be. És most — a mint nevezett amerikai tudós írja — oly annyira elszaporodtak e kedves vendégek, hogy a nagy városokban télen óriási számban, ugyszólván egyedül uralják a helyzetet; a tavasz nyitával pedig a vidéken oly módon lépnek fel, hogy a többi „benszülött” madarak előtt elfoglalnak minden tért, és így azok maholnap a nagy városok, mint Chicagó, New-York stb. környékéről egészen kipusztulnak. — Hogy mily friss időjárás van a tengeren tuli demokratiában, mutatja az, hogy a levél keltének napján 13 fok C. hideg volt.

— **A német miniszterek fizetése.** A birodalmi kancellár 32,400 frt fizetést, palotájának és kertjének

fenntartására és kiegészítésére pedig 12-000 frtot kap. A külügyi titkár — Hatzfeld gróf — 30-000 frtot kap és szabadlakást. A sz.-pétervári és a londoni nagy követek 90-000 frtot kapnak, míg Manteuffel, Elzász és Lotharingia helytartójának 108-000 frtja van. A párisi, bécsi és konstantinápolyi nagy követek lakást és 72-000 frtot, a római követ lakást és 60-000 márkát kapnak. A pekingi consul 36-000 frtot, a newyorki general-consul 28-800 frt, a stocholmi-consul 24-000 frt, a lissaboni és berni-consulok 21-600 frt fizetéssel vannak ellátva.

Miniszterválság Franciaországban. Mióta Napoleon herceget ismeretes manifesztumáért a francia-kormány letartóztatta: a politikai világ figyelme Franciaország felé van majdnem egészen irányozva. Az elfogatás után ugyanis a képviselők szigorúbb eljárást követeltek, mint a minót a kormány maga követni szándékozott. Ennek következtében Duclerc miniszteriuma beadta lemondását és nem lehetetlen, hogy a válság tovább fog tartani, és oly politikai átalakulások fognak bekövetkezni, melyek Európát is megrázkódtatják. Az új miniszterium megalakításával Fallières, az eddigi belügyminiszter bizott meg, ki jan. 29-én a képviselőházban is bemutatta magát.

KÖZGAZDASÁG.

Megyei lótenyésztési viszonyaink.

A múlt hó 17-én megtartott megyei gazdasági-egyesületi választmány gyűlésében a lótenyésztési állapot rendezése, illetve előmozdítása is megbeszélés tárgyát képezte, s a tenyésztés jelen állapotának különböző szempontokból történt fejtegetése tenyésztési állapotunkat nagyon kedvezőtlen színben tüntette elő. S ha voltak olyanok, kik a megyei gazdasági-egyesület létesítését közzgazdászattunk fejlesztésére szükségesnek nem tartották, már csak ezen egyetlen ügy teljesen elhanyagolt állapota is eléggő meggyőződésképpen az egyet szükséges, és jövőre hasznos voltáról.

Az egyet alelnökének, kit mint megyénk alispánját is már 1873-tól fogva van szerencsénk tisztelhetni, e tárgyra vonatkozó, a részleteket is felőlelő előadásából, az évak hosszú során végigvonuló érdekesség hiányának sajnos képét nyertük; ugyanis jóllehet megyénk átlátn már 1869-ik évben a lótenyésztés hanyatlásából származható közzgazdászati hátrányokat, — a lótenyésztésbizottság tagjait meg is választotta, de az magáról soha mint bizottság életjelt nem adott; s így ezen fontos ügy azután is mint az előtt, a közzgazdászati hatóságok által kezeltetett, magától értetődően, hogy csak oly mérvben a mint az ügyiratok hivatalos elintézése kívánta, legfeljebb még a fedezési állomást tartó közzségek kérelmeit terjesztette fel.

Ezen hátrányos körülmény miatt fedező állomásainkra igen gyakran csak olyan selejtes ménnek lettek utasítva, melyeket más törvényhatóságok szakfőrfiai saját törvényhatóságok tenyész-czéljaira sehogysem találván alkalmasnak, azokat a kiosztás alkalmával, a méntelepen visszautasították. Tenyésztőink nagyrésze éveken keresztül tapasztalván ezen hátrányos körülményt, mivel tenyészigényeik helyre sem elégítették ki, a különben is sok nehézséggel egybekötött tenyésztéstől kedvüket elvesztették, s abban hagyni kényserültek.

Hogy tehát jövőre a még meglévő tenyésztők ezen fontos közzgazdászati ág fejlesztésétől el ne idegeníttessenek, és hogy a lótenyésztés, az eredmény jelessége folytán, újravirágzásra emelkedjék, egyesületünk választmánya kimondotta, hogy a lótenyésztés fejlesztése érdekében egyesületünk által alakítandó lótenyésztésbizottság szükséges. S addig is felhivandónak határozta a megyei lótenyésztésbizottság elnökét, hogy ez év február havában, Homoródon kicseztandó ménnek megválasztása végett, megyénk lótenyésztési érdekei képviselése czéljából megjelenni sziveskedjék; Rákosi Bálint megyei állatorvost készséggel rendelkezésére bocsátja, kinek uti költségeit a gazd. egyet fogja hordozni.

R. B.

Próbb közlemények.

Időjárás február hóra. Ezen hónapnak az első fele az időjárásra nézve nem különbözik az előbbentől. A kemény hideg tartós marad és annál keményebb szokott lenni, mennél gyengébb volt január. A déli és keleti szelek hideget, a nyugoti, — néha a déli — szelek gyenge időt okoznak; egyébaránt a nyugoti szeleket erős szélvész és eső szokta követni; az északi szél fagyot és havat hoz. A hó közepe táján meg szokott az idő gyengülni. — Február 2-ik napját jövendő napnak tartják. Ugy vélekednek, hogy ha ekkor tiszta napfény van, tehát a télnek csak fele mult el. Ugyanazért azt szokták mondani, hogy a juhász örömeztöbb látna a farkast az istállóban, mint a napfényt. Ha pedig ez nap borongós, akkor a tél végéhez közelít. Hogy a gazda gond nélkül lehessen, minden esetre szükséges, hogy fél télre való takarmánya legyen. Ha ezen hónapnak elején gyenge, vagy éppen meleg idő kezd lenni, azt bizonyosan kemény hideg fogja követni. Február 24-től fogva még 40 éjjeli fagyra tartanak számot, kevesebb nem szokott jönni, de többet könnyen várhatni. Ugy tartják, hogy ha ebben a

hóban köd van, azt 100, vagy 105—110 nap mulva eső, de rendszerint záporosó követi. — Ha ezen hóban tartós, mérsékelt hideg van, jó esztendőd remélhetni.

A földirtok elaprózása a felvidéken. A kassai kereskedelmi és iparkamra jelentése a folytonos kivándorlásra hívja fel a közzgazdászati miniszter figyelmét. A kivándorlás egyetlen okánál a felvidéki mezőgazdák rendszeres elszegényedését hozza fel. Abauj, Liptó, Sáros, Szepes, Torna, Ung és Zemplén megyékben egy-egy birtok legnagyobb átlagos nagysága két kat. hold (Szepes), legkisebb átlagos nagysága 1-29 kat. hold (Torna). E megdöbbentő jelenséggel szemben a kamara jelentése a tűzhely (homestead) törvény meghozatalát sürgeti.

Tapasz a fák nagy és régi sebeire. A fák nagyobb sebeinek, metszélüleleteinek, — milyenek ágak levágásánál, visszametszésénél, ven fák koronájának megújításánál gyakran előfordulnak — bekenésére mint az Obstgartenben egy kertész írja, igen ajánlható $\frac{1}{2}$ rész kátránynak és $\frac{1}{2}$ rész közönséges kopál-laknak (kilója 40 kr) keveréke, melyeket előbb jól össze kell főzni s azután hidegen használni. Így egy oly sürű kenőesőt kapunk, melyet ecsettel fel lehet kenni, vízátalanság és tartósságra nézve semmiféle szer sem képes vele versenyezni.

A gyümölcsfák trágyázására Gsell a „Pom. Mon.“-ben a következő kitűnőnek bizonyult eljárást ajánlja:

A gyümölcsfától egy méternyre köröskörül egy ásónyomnyi széles és mély gyűrűszerű árkot ásunk ki; ezt jól átértett keveréktrágyával (composttal) megtöltjük s a földet a trágya felett eltergetjük. Az erre következő második évben ismét egy egyszerű árkot ásunk a két év előtt ásott árkon kívül s közvetlen a mellett. Ezt ismét komposztal töltjük meg s így teszünk minden harmadik évben mindaddig, míg az árokkal a fa koronájának kerülete alá nem érünk. Ezen trágyázási eljárás mellett Gsellnek gyümölcsfái évről-évre tele voltak gyümölcsessel a mi mindenkinek feltűnt; mert Gsell gyümölcsöse a hechingeni templomhoz vezetű út mellett terül el s így sokan bámulták az évenkénti nagy termést s többen, kiknek komposztjuk van, ez eljárást sikerrel utánozták is.

Hüvelyes vetemények főzése a kemény vízben, tehát a legtöbb kutviban nem igen szokott jól sikerülni. Ha azonban a vízhez egy késhegynyi sziksót (Soda) adunk s ugy főzzük e hüvelyeseket, ez esetben a bab, borsó s lenese szépen megpuhulnak ugyan, de a sziksótól kissé kellemetlen mellékíz is nyernek. Sokkal jobban használható az ily főzéshez egy diónagyságu cukor, mely a főzővízben feloldatik. A cukor ugyanis a mézsókkal szert vegyül s nem engedi azokat a hüvelyes veteményekre kérgesedni. Igaz, hogy az így főtt főzeléknek kissé édes íze lesz; de ez édes íz kellő sózás, vagy babnál cezetes lé mellett, nem lesz észrevehető, sőt savanyu babnál a cukor annak ízét még előnyösen emelni is fogja.

Az ezetes ugorkák megpenészedése ellen. A gazdaszszonyok nem ritkán bosszankodnak a felett, hogy nagy gondal elített ezetes ugorkáik felül megpenészednek, illetőleg megvirágosodnak. Ezen káros jelenségtől ugorkáikat ugy óvhatják meg, ha egy kis vészonzacsókba 20 gr. fekete mustárt tesznek s e zsakot az ugorkás hordóba az ugorkára fektetik. A mustár ellensége lévén a penészgombáknak, azok az ugorkákon nem fognak megtelepedni.

A liszt jóságáról és tisztaságáról meggyőződhetünk, ha egy maroknyi lisztet veszünk kezünkbe s jól összenyomván egy tányérra helyezük. Ha a liszt egy halomban marad a tányéron, ugy a liszt elég tiszta; ha ellenben szétdülük, ugy ásványi alkotórészekkel volt hamisítva, vagy pedig már igen régi.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. L. urnak. Inkább azt kell vala kifejtetni, hogy mit tehetnek a tanítók, a lelkesek. a társadalom és az állam.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKÁL JÁNOS.

Sz. 6110—1882

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint tealkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Stán Sofron végrehajtható 155 frt 24 kr tőke, ennek 1880. augusztus 17-től járó 6% kamata 12 frt 50 kr és 7 frt 80 kr és járuléki követelése kielégítése végett végrehajtható szenedő Diód község, illetve földirtokos közönségének a diódi 11-ik rész 169. sz. tjkvben A+ 1. rend., 341. helyrajzi sz. alatti fekvőségei 417 frtban megállított kikialtási árban Diód község előjárósági helyiségében 1883. évi március hó 9-én délelőtt 9 órákor tartandó nyilvános árverésen kikialtási árón alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kikialtított kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 15

nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különben az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Diód község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint tealkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1882. december 10-én.

Jóvíán,
kir. aljbíró.

Sz. 6632—1882.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint tealkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtható 119 frt 96 kr tőke és ennek 1880. november 30-tól járó 6% kamata, 4 frt 80 kr és 5 frt 96 kr és járuléki követelése kielégítése végett végrehajtható Buceczán Györgynek az ohabai 208. sz. tjkvben A+ 1—11. rendszám alatt foglalt fekvőségei 311 frt 40 krban megállított kikialtási árban Ohaba község előjárósági helyiségében 1883. évi márc. hó 5-én délelőtt 10 órákor tartandó nyilvános árverésen kikialtási árón alól is eladatnak.

Az 1882. november hó 4-én tartott árverezés hatályon kívül tételével, mivel végrehajtható a 2832/882. sz. alatti végzés kézbesítve nem lett, — és mivel törvényes időben Ohabai Kezán Vasília 6153/882. számú beadványában 30 frt ígértet tett és ez összeget le is tette és a költségeket is fedezte.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kikialtított kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 15 nap alatt.

Különben az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt, és Ohaba község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint tealkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1882. december 10-én.

Jóvíán,
kir. aljbíró.

Sz. 5745—1882.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint tealkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Kaul Mátyásné Wagner Erzsébet n.-enyedi lakos végrehajtható 152 frt tőke és 11 frt 50 kr, 9 frt 50 kr, 10 frt 44 kr és 3 frt 25 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtható szenedő Kiss Katalin Moldován Militonnának a esombordi 20. számú tjkvben A I. 5. 6. 7. rend., 794. 857. 993. helyrajzi sz. a. 170 frt becsértékben és Bakk Istvánnak a esombordi 218. sz. tjkvben A+ 1184. hr. szám alatt foglalt fekvőségei 100 frtban megállított kikialtási árban Csombord község előjárósági helyiségében 1883. évi márc. hó 2-án délelőtt 9 órákor tartandó nyilvános árverésen kikialtási árón alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kikialtított kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Ha pedig felperes leendő vevő, ő csak azon vételár föléletet köteles a sorrendi tárgyalás után 15 nap alatt az említett módon és helyre lefizetni 6% kamataival együtt, mennyi az ő követelésén felül marad.

Különben az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és CSOMBORD község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint tealkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1882. november 28-án.

Jóvíán,
kir. aljbíró.

Kiadó lakás.

Magyar-utczai 220. szám alatt, utóbb törzstiszti lakásul használt házam: **5 szoba, konyha, kamara, 2 udvar, szivattyus kút** és a malomárokra rugó kerttel stb. f. év Szent-Györgypapjától kezdve kiadó. — Az egész ház alatt pincze lévén és a falak tiszta téglából: a lakás száraz és egészséges. A padlás hosszában járda és 5 gabona hámbár.

Nagy-Enyeden, 1883. febr. 3-án,

Id. WINKLER JÁNOS.

Szódavíz-gyár megnyitás!

NAGY-ENYEDEN, Ludwig János úr házában berendezett szóda-gyárunk készítményeit a m. tiszt. városi és vidéki közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánljuk. — Igyekeznünk fogunk azokat a legjobb minőségben kereskedések és vendéglők útján, a m. t. közönség izlésének és kényelmének megfelelőleg áruba hozni, és pedig három alakban.

1. A tiszta szódavíz félliteres, ezíngépezett folyton légmentesen zárható erős fehér üvegekben (szifonok) jó forgalomba. Mint üdítő ital világszerte használatban lévén, a mivel közönség előtt eléggé ismeretes.

2. A szódavíz limonádé ezítrómnedvet és cukrot tartalmazó kellemes üdítő ital, dezilli eres zöld üvegekben, egy kauscsk gyűrű és üveggolyóból álló légmentes zárral.

3. A szódavíz málnaszirup zamatos és édes pezsgő ital, az előbbiekhöz hasonló szerkezeti erős fehér üvegekben. —

A n. é. közönség pártfogását tisztelettel kéri

1—3

Rosenthal N. és Társa.

Nyomatott Pollák Mór gyorsajtóján Nagy-Enyeden.